

Programmet Delaktig i Vanda 2022–2025

VD/265/00.01.02.06/2022

RV/ML/EJ/KW

Enligt 22 § i kommunallagen har kommuninvånarna och de som utnyttjar kommunens tjänster rätt att delta i och påverka kommunens verksamhet. Fullmäktige ska se till att det finns tillgång till mångsidiga och effektiva möjligheter till deltagande. Enligt kommunallagen kan deltagande och påverkan främjas i synnerhet genom att:

- 1) ordna diskussionsmöten och invånarråd,
- 2) utreda invånarnas åsikter innan beslut fattas,
- 3) välja in företrädare för dem som utnyttjar tjänsterna i kommunens organ,
- 4) ordna möjligheter att delta i ekonomiplaneringen
- 5) planera och utveckla tjänsterna tillsammans med dem som utnyttjar tjänsterna,
- 6) stödja invånare, organisationer och andra sammanslutningar när de tar egna initiativ till att planera och bereda ärenden.

Enligt Vanda stads förvaltningsstadgan som godkänts av stadsfullmäktige 31.1.2022 ser verksamhetsområdena planmässigt till att i sin egen verksamhet ordna så att kommuninvånarna bereds möjlighet att påverka Vanda stads verksamhet i rätt tid och i växelverkan.

Vanda stad har haft modellen Delaktig i Vanda sedan år 2013. Modellen Delaktig i Vanda ersätter den Delaktig i Vanda-modell som godkänts 22.1.2018 och fortsätter att utveckla invånardelaktigheten i Vanda utgående från strategitemat för delaktighet som var gällande i Vanda under åren 2020–2021.

I det nya programmet Delaktig i Vanda är delaktigheten en princip som genomsyrar staden och styr verksamheten och den utvecklas, utvärderas och mäts. För samordningen av arbetet med att utveckla programmet delaktig i Vanda och invånardelaktigheten grundas en samordningsgrupp för delaktighet. Programmet förverkligas via verksamhetsområdenas normala årsplanering och resultatkort.

Programmet innehåller en arbetsfördelning i stadsorganisationen, enligt vilken verksamhetsområdena har hand om ordnandet av deltagande i sin egen verksamhet och får vid behov sakkunnigstöd av stadskulturens team för information och växelverkan, dvs. delaktighetsteamet. Delaktighetsteamet sammanställer också information och rapporterar om hur Delaktig i Vanda förverkligas.

Programmet Delaktig i Vanda har följande fyra huvudmål:

- 1) Vandaborna upplever delaktighet.
- 2) Vandaborna är nöjda med sina möjligheter till delaktighet och påverkan.
- 3) Röstningsprocenten i Vanda ökar i kommunalvalen.
- 4) Kanalerna för invånarväxelverkan är bekanta.

Programmets mål och åtgärder har delats in i fem teman:

- 1) Vi stärker delaktigheten i områdena
- 2) Vi prövar och utvecklar digitala lösningar för delaktighet
- 3) Vi stöder tysta gruppers delaktighet
- 4) Vi möts och för deliberativa diskussioner
- 5) Ett direkt deltagande kompletterar den representativa demokratin

För invånarna tar sig programmet Delaktig i Vanda uttryck i mångsidiga möjligheter till direkt och representativt deltagande, allt bättre elektroniska och mobila delaktighetsverktyg och allt bättre information. Med hjälp av programmet Delaktig i Vanda får man tysta gruppers röst att bli hörd och kan man bidra till att motarbeta ojämlikhet och förbättra dialogen mellan invånarna, stadens personal och de förtroendevalda. Staden stödjer medborgarsamhällets och invånarnas egen aktivitet genom att vid behov agera som partner och skapa möjligheter samt genom att utveckla den lokala delaktigheten. Programmet Delaktig i Vanda har beretts i växelverkan med invånarna, personalen och de förtroendevalda. Beredningen leddes av ledningsgruppen för strategitemat delaktighet och samordnades och förverkligades av Delaktighetsteamet.

Enkäterna i anslutning till programmet besvarades under våren 2021 av sammanlagt 912 invånare, förtroendevalda och stadsanställda i Vanda. Ett invånarråd som sammanställdes genom slumpmässigt val deltog i beredningen i maj–augusti 2021. Beredningen behandlades våren 2021 i påverkansorganen, stadens ledningsgrupp, stadsstyrelsen och fritidsnämnden.

Programmet var under sommaren 2021 öppet för kommentarer på plattformen OsallistuvaVantaa.fi. De ordnades också särskilda möten för intressegrupper, en webbdiskussion och ett seminarium om ämnena i programmet. Programutkastet behandlades i stadens ledningsgrupp och i verksamhetsområdenas ledningsgrupper hösten 2021. Vid beredningen av programmet beaktades dessutom verksamhetsområdenas delaktighetsplaner, årsrapporteringen över verksamhetsområdenas delaktighets- och påverkningsmöjligheter, kommuninvånarenkäter som utförts i Vanda, Kommunförbundets invånarundersökning och aktuella diskussioner och undersökningar om delaktighet. Vid beredningen beaktades också övriga program, där det förekommer riktlinjer om delaktigheten.

Stadsstyrelsen 14.3.2022 § 14

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) godkänna programmet Delaktig i Vanda 2022–2025, som ersätter den Delaktig i Vanda-modell som godkänts tidigare genom fullmäktiges beslut 22.1.2018 § 9, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att programmet Delaktig i Vanda 2022–2025 antecknas för kännedom.

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att återremittera ärendet för beredning.

Stadskulturens verksamhetsområde kompletterade programmet Delaktig i Vanda 2022–2025 efter stadsstyrelsens sammanträde 14.3.2022 vad gäller teman, mål och åtgärder *enligt följande*:

Vi stärker delaktigheten i områdena

Mål 1: Mer lokalt deltagande genom samarbete

Åtgärd: Vi utvecklar konceptet med invånarforum till att bli mer växelverkande.

Åtgärd: Vi stöder lokal invånaraktivitet. Vi samlar in bra verksamhetssätt de nuvarande invånarrörelserna, skapar en modell för stadens deltagande och stöd samt provar nya sätt att främja delaktigheten i områdena och *delaktigheten i stadsdelarna*.

Åtgärd: Vi förnyar konceptet Områdesdagen.

Vi möts och för deliberativa diskussioner

Mål 2: Metoder för kvalitativa och konstruktiva samtal används i servicen och det gemensamma utvecklingsarbetet

Åtgärd: Vi utnyttjar Erätauco-dialoger.

Åtgärd: Vi bevarar det dialogiska kunnandet i nätverkssamarbetet.

Åtgärd: Vi främjar ibruktagandet av metoden för socialt lyssnande.

Åtgärd: Vi utbildar personalen i att dra nytta av invånarnas respons och innovationer i vardagen med hjälp av dialogiska metoder och metoder för servicedesign.

Vi stöder tysta grupper delaktighet

Mål 1: Barns och ungas delaktighet stärks

Åtgärd: Vi stärker barns och ungas delaktighet enligt verksamhetsplanen Barnvänlig kommun, till exempel genom att intensifiera samarbetet mellan hemmet och småbarnspedagogiken och hemmet och skolan.

Ett direkt deltagande kompletterar den representativa demokratin

Mål 1: Växelverkan med invånarna är planenlig

Åtgärd: Vi uppmuntrar till planering och förverkligande av växelverkan med invånarna.

Åtgärd: Vi lägger till invånardelaktigheten som en del i besluten.

Åtgärd: Uppdateringsprocesserna för verksamhetsområdenas delaktighetsplaner görs klarare och målsättningen är att i fortsättningen föra dem för behandling i organ som nämnder.

Stadsstyrelsen 11.4.2022 § 14

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) godkänna programmet Delaktig i Vanda 2022–2025, som ersätter den Delaktig i Vanda-modell som godkänkts tidigare genom fullmäktiges beslut 22.1.2018 § 9, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att programmet Delaktig i Vanda 2022–2025 antecknas för kännedom.

Behandling:

Under behandlingen av ärendet kompletterade stadsstyrelsen programmet Delaktig i Vanda 2022–2025 för målens och åtgärdernas del med ett texttillägg som lyder *enligt följande*:

Vi stöder tysta grupper delaktighet

Mål 3: Stödjande av delaktigheten för personer som riskerar att marginaliseras.

Åtgärd: Vi skapar nya verksamhetsmodeller.

Åtgärd: Vi främjar användningen av erfarenhetsexperter.

Åtgärd: Vi ökar kompetensen i att ordna evenemang som är tillgängliga och åtkomliga.

Beslut:

Stadsstyrelsen godkände förslaget med det tillägg som framgår i behandlingsdelen.

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar att anteckna programmet Delaktig i Vanda 2022–2025 för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilagor:

- Programmet Delaktig i Vanda 2022–2025
- Programmet Delaktig i Vanda 2022–2025, bakgrundsmaterial
- Programmet Delaktig i Vanda 2022–2025, mål, åtgärder och mätare

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Mari Lehtoruusu, delaktighetssakkunnig, [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)